

**СОВЕТ СОКУРОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЛАИШЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422622 с.Сокуры,
ул. Державина, д.12 а
тел: (факс) 8 84378 4-07-83
E-mail: Sokur.La@tatar.ru

**ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ**

РАЙОНЫ
**СОКУРЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

422622 Сокуры авылы,
Державино урамы, 12 а нчы йорт,
тел: (факс) 8 84378 4-07-83
E-mail: Sokur.La@tatar.ru

№ 9

2019 елның 16 апреленнән

КАРАР

**Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлеге
жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый
актларына үзгәрешләр кертү турында Нигезләмәне раслау хакында**

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлеге жирле үзидарә органнары эшен камилләштерү максатларында Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр һәм аларның проектларына мониторинг үткөрү буенча Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ.:** 1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнар һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертергә.

2. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына:

- үз нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә.;

- күрсәтелгән нигезләмәне үтәү өчен җаваплы затларны билгеләргә;

- муниципаль хезмәткәрләрнең җаваплы затлар билгеләгән вазыйфай инструкцияләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге карарны Интернет-мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Хокукый мәгълүматның рәсми порталында веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Лаеш муниципаль районының Интернет-мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендә рәсми сайтында урнаштырырга: <http://laishevo.tatarstan.ru>.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үзем артыннан калдырам.

**Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы
Сокуры авыл жирлеге
Башлыгы, Совет рәисе**

А.А.Новиков

**Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуры авыл жирлеге
жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый
актларына үзгәрешләр кертү турында
Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокура авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына һәм законнарына үзгәрешләр кертү мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә, муниципаль актларны кабул итүне, үзгәртүне һәм гамәлдән чыгаруны тәмин итү, анализлауны һәм бәяләүне системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә тотта.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Мониторинг үткәргәндә жирле үзидарә органнары Лаеш районы Башкарма комитетының юридик бүлеге һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Мониторинг үткәрү өчен жирле үзидарә органнарында җаваплы затлар билгеләнә. 5. Мониторинг үткәрүнең максаты булып торалар: - федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итүгә, үзгәртүгә яки үз көчләрен югалткан дип тануга булган ихтыяжны ачыклау;; - муниципаль актларда коллизияләрен, каршылыкларны, житешсезлекләрен бетерү, хокукый жайга салуда кабатлануны; - жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;; - муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау; - муниципаль актлар яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;; - хокук куллану нәтижәләлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау; - муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү; - нормалар ижат итү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә ала жыю, гомумиләштерү, анализ һәм бәяләү үзгәрешләр: - федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары; - Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларын, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актларын, федераль дәрәжәдәге башка законлы норматив хокукый актларны кабул итү.; - Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары; - Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Сокуровка авыл жирлеге Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткөрү нигезлэре булып торалар: - федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү; - хокукий жайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау; - прокуратура органнары мәгълүматы; - массакүләм мәгълүмат чараларының муниципаль актларның житешсезлекләре яки камилләшүе кирәклеге турында мәгълүматы; - муниципаль актларның камил булмавы турында гражданның, юридик затларның, шул исәптән жәмәгать, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары депутатларының, шул исәптән муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәжәгатьләр; - Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукий экспертиза бәяләмәләре; - билгеләнгән тәртиптә аны үткөрүгә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре; - жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, ачык тыңлауларның, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткөрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары элекке Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр. Мониторинг уздыру максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультациялар үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсен өйрәнергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ ярдәмендә башкарыла: - Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар; - федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукий актларга (суд практикасына) дөгъва белдерү турында эшләр буенча суд актларына (суд практикасына); - прокурор реакциясе актлары.

10. Жирле үзидарә органнарының норматив базасын мониторинглауны, анализлауны гамәлгә ашыру, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар ижат итү эше нәтижеләрен теркәү максатларында жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы карары нигезендә алып барыла торган муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары кулланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмати системаларның автоматлаштырылган сервислары (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзү белән бәйле булган очракта) кулланыла.: - «КонсультантПлюс " мәгълүмат системасында контрольгә куелган законнар һәм башка норматив хокукий актларга үзгәрешләр турында мәгълүмат керү»; - "КонсультантПлюс «мәгълүмат системасының хокукий жайга салу өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматлары килү»; - «Кодекс» мәгълүмат компаниясенен «Төбәк законнары аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы буенча муниципаль актларның законнарына туры килмәүләре турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамэлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары кулланыла ала.

12. Мониторингны гамэлгә ашырганда, әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль хокукый актларны түбәндәге критерийлар буенча куллану практикасы турындагы мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә: - кеше һәм гражданның гарантияле хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү; - муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зур юридик көчнәң норматив хокукый актлары булу; - муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен үтәү;; - муниципаль актта коррупциоген факторлар булу; - ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулылык; - хокук нормалары коллизиясе; - юридик-техник характердагы хаталар булу; - муниципаль акт нигезләмәләренең аны кулланганда мәгънәсен бозу;; - муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ; - норматив хокукый актларны куллану практикасының булуы; - норматив хокукый актларны куллануның бердәм практикасы булмау; - муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның булуы (саны) һәм эчтәлегә; - муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында закон көченә кергән суд актларының булуы (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Муниципаль актларга, жирле үзидарә органнарына үзгәрешләр кертә торган федераль һәм республика законнарындагы үзгәрешләрне мониторинглау нәтижәләре буенча ачыкланган очракта: - муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, Яңа муниципаль Актны кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә; - муниципаль актларны зуррак юридик көч актларына туры китерүгә юнәлтелгән башка чаралар күрелә.

14. Федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү зарурлыгына китерә торган үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика акты чыкканнан соң 30 көн эчендә үткәрелә. Мониторинг үткәрүгә Гражданның, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, дәүләт хакимияте органнары, муниципаль берәмлекләренең вәкиллеке органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шулай ук прокуратура мәгълүматы, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль законда билгеләнгән вакыт эчендә карала торган прокурор жавабы актларынан тыш, мониторинг алар кергән көннән алып 30 көн эчендә гамэлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтижәләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә. Федераль һәм республика законнары актларына ерак перспективада үзгәрешләр кертелгән очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проекты эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү федераль һәм (яки) республика законнарының тиешле акты үзгәргәннән соң ике айдан да соңга калмыйча, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш үткәрелә.

16. Мониторинг уздыру өчен жаваплы затлар хисаптан соң килгән айның 5 числосыннан да соңга калмыйча жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында ай

саен мониторинг нәтижеләре турында хисап бирәләр.

16.1. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга тиеш:
- мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат; - мониторинг үткәрү турында мәгълүмат; - мониторинг үткәрү чоры турында мәгълүмат; - хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәрү нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә ала: - хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат; - муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа актлар кабул итү, муниципаль актларны юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр; - тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча яңа кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кертү өчен жиберелә. Күрсәтелгән регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган, анда тотылмаган муниципаль актлар жиберелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча нормалар ижат итү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг уздыру һәм хокукый эшчәнлек өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны хокукый жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җаваплылык тоталар.

20. Мониторинг нәтижеләре, шул исәптән гражданның, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплы.